

V bábkovom divadle

Dráma

- je to jeden z troch základných literárnych druhov (spolu s lyrikou a epikou)
- základný znak = neprítomnosť rozprávača
- tento literárny druh je určený na scénu, pre diváka

Spoločný znak s epikou: Má dej

Spoločný znak s lyrikou: Cez postavy môže autor vyjadrovať svoje pocity, myšlienky, nálady

Literárne žánre drámy:

- bábková hra	- komédia
- rozhlasová hra	- tragédi
- televízna hra	- opera
- muzikál	

Bábková hra

- divadelná hra, v ktorej vystupujú bábk
- člení sa na dejstvá a na obrazy
- text je v divadelnej hre dramatizovaný - tvoria ho dialógy
- **ANIMÁCIA = OŽIVOVANIE BÁBK ALEBO KRESLENÝCH POSTAVIČIEK**
- napríklad: Jevgenij Speranskij: Krása nevídaná

Druhy bábkových divadiel:

1. **Maňuškové** - ak bábkoherec vodí bábk zospodu, bábk sa volajú maňušky
2. **Marionetové** - ak bábkoherec vodí bábk zhora, bábk sa volajú marionety
3. **Javajkové** - ak sú bábk vodené zospodu na paličkách. V takomto divadle majú často herci veľké bábk s ktorými sa pohybujú po javisku, bábk sa volajú javajky

Každé divadlo má dramaturga, každá divadelná hra režiséra, hercov, bábkohercov, výtvarníkov, autorov hudby, scénografov...

DRAMATURG – vyberá diela, ktoré sa budú v divadle pripravovať a hrať

REŽISÉR – vedie a usmerňuje prípravu a realizáciu divadelnej hry

AUTOR HUDBY (hudobný skladateľ) – vytvára hudbu k divadelnej hre (t.j. scénickú hudbu)

HERCI - stvárnajú jednotlivé postavy

BÁBKOHERCI – vedú bábk a hovoria ich dialógy

Uvedenie divadelnej hry, bábkovej hry na scéne sa volá **INSCENÁCIA**

Prvé predvedenie divadelného, či filmového diela = premiéra

Posledné predvedenie = derniéra

Predstavenia medzitým = reprízy

Kedy vzniklo bábkové divadlo

História bábkového divadla je veľmi stará. Najstaršie bábkové výtvy sa venovali náboženskej tematike /najčastejšie legendy/ a boli rozšírené najmä v ľudovom prostredí. Neskôr to boli aj témy svetského a žartovného charakteru...

Kde sa nachádzajú známe bábkové divadlá?

- Bábkové divadlo Žilina /najstaršie profesionálne divadlo na Slovensku, vzniklo v r. 1950/
 - Prešov: Babadlo
 - Bábkové divadlo Košice
 - Bratislavské bábkové divadlo
 - Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica
-

Poznávame filmovú a televíznu rozprávku

Filmová rozprávka

- rozprávka, ktorá je zachytená na filme a bola určená na premietanie na filmové plátno v kine
- môže byť **hraná** = účinkujú živí herci, **animovaná** = kreslené, bábkové postavy, vytvorené počítačovou grafikou
- spája sa v nej: **obraz, reč, hudba, zvukové efekty**
- východiskom filmu býva prozaické literárne dielo, ktoré scenárista spracuje tak, aby ho mohli herci hrať na javisku alebo vo filme
- **Scenárista** = napíše scenár - ten tvoria dialógy a monológy postáv, opis scény, pokyny pre hercov, kameramana
- **Režisér** = riadi nácvik divadelnej hry, či realizáciu filmu
- Téma filmu sa nazýva **námet**
- napríklad: Perinbaba, Zbojník Jurko

Viktor Kubal

- výtvarník, spisovateľ, scenárista, režisér, zakladateľ slovenského kresleného filmu
- vytvoril takmer 400 krátkometrážnych (krátkych) animovaných filmov : Puf a Muf, Janko Hraško, Panák z križovatky
- vytvoril tiež niekoľko celovečerných animovaných filmov: Zbojník Jurko, Krvavá pani
- jeho filmy získali niekoľko významných ocenení

Televízna rozprávka

- odkedy sa u nás objavili televízory, začali vznikať aj televízne rozprávky (hrané aj animované) - približne od roku 1950
- tvoria sa v televíznom štúdiu
- veľa slovenských rozprávok bolo sfilmovaných: Dobšinského rozprávky - réžia: Július Pántik
- napríklad: O medveďovi, čo vedel premýšľať